

Husfarger 2024: Hvordan velge husfarge?

Skal du male huset i sommer, men har ikke bestemt deg for farge enda? Å endre farge på fasaden kan oppleves stort og skummelt, og det kan føles som det tryggeste er å velge en farge som mange andre også har.

Av Charlotte Holberg Sveinsen/ifi.no



Hvilken farge?

HVITT: Vi har lange tradisjoner for hvite hus i Norge og det er fremdeles favorittfargen for mange. Husk at hvitt forsterker og avslører. Har du et stort hus, kan det fort bli for ruvende hvis det males hvitt. Et hvitt hus kan også virke blendende i sterk sol. Og eksos, luftforurensing og annet gjør fasaden fort skitten, noe som synes bedre på hvite vegger enn andre farger.

RØDT: En klassisk og gammel travet i Norge som kler de fleste hus og som mange har et nært forhold til. Den er hyggelig og innbydende. Er rødfargen litt dyp og ikke for sterk, kler den både omgivelsene og naturen. Gå gjerne for en rødtoner med litt gult i. Unngå rødtone som trekker mot blått.

GULT: Vil du male huset ditt gult, kan det være lurt å teste fargen på en del av huset først. Hvordan en gulfarge oppfattes kan variere kraftig. Den kan bli mye skarpere i virkeligheten enn på den lille fargeprøven. Lys og omgivelser påvirker også mye. Ser du et hus med en gulfarge du liker, kan du kanskje spørre eieren om fargekoden?

GRÅTT: Mange hus i Norge har de seneste årene blitt grå, og en grunn til at så mange velger denne fargen kan være at det har blitt så «vanlig» eller at det føles nøytralt. Møkka synes heller ikke så godt på grå vegger. Vær obs på at gråfarger kan være ulv i fåreklær, for den fargen du tror er helt nøytral, kan vise seg å gi deg et hus med rosa-, blå- eller lillaskjær. Å velge grått kan derfor være en risikosport, men ønsker du det allikevel, pass på at kuløren trekkes mot gult og har en grad av sorthet i seg.

GRØNT: Grønt er ganske skjønt og det er kanskje lett å tenke at grønt passer godt inn i naturen, men fargene i naturen har ofte et bredere spekter og har mer gult i seg enn man først tror. Grønne fasader



ET BLÅTT HUS er ikke bare et blått hus: velger du dempet blågrå vil huset kunne gli fint inn i omgivelsene, mens en kraftig nyanse vil få huset til å rope høyt «her er jeg, se på meg»!

For mange er det kanskje mest aktuelt å gå for den samme fargen på nytt, både fordi det er enklest, men også fordi det føles tryggest. Samtidig kan det være fristende å bytte. En farge kan fullstendig endre uttrykket til et hus.

Spørsmålet er: hvilken farge skal du velge?



NATUREN som omkranser huset har mye å si for fargevalg. Er det mye natur kan det være fint å velge en farge som kler naturen og de fire årstidene.

Hvilket utgangspunkt har du?

Et hus har flere enn én farge. I tillegg til hovedfargen på veggene, er det blant annet vindskier, vinduer, dører, takstein og grunnmur, og det er viktig å se alle de ulike fargene i sammenheng.

En god huskeregel er å ta utgangspunkt i husstil, størrelse, omgivelser og plassering. Hva slags hus har du? Det spørsmålet er det viktig å stille seg før et valg om farge skal tas. Hvorvidt du har et funkishus, historisk, moderne eller et koselig lite trehus, har betydning for hvor vellykket resultatet blir.

Et historisk hus kler ofte best farger fra den epoken de er fra. Gå en tur i nabolaget og se på andre hus fra samme periode, eller søk på nettet.

Er det spesifikke detaljer som skal fremheves? Da er det fint å velge en kontrastfarge. Jo større kontrast, jo bedre synes detaljene. Ønsker du ikke å fremheve noe, eller det noe du synes er mindre pent, kan ton-i-ton eller samme farge som huset eller være en god idé. Å se på nabolaget kan gi en pekepinn om hva som vil være et godt valg. Alle husene trenger ikke å ha lik farge, det kan bli litt kjedelig, men det er ofte penest å fokusere på helheten. Særlig er det viktig i tettbebygd strøk.

Det kan også være greit å tenke på at lyse farger forstørrer, mens mørke forminsker. Har du et stort hus, er det ikke alltid penest om det ser enda større ut. Det blir fort for ruvende. Prøv å tenk at nabolaget skal være på lag og at totalen skal gå fint sammen.



BEIGE: Varianter av beige er mer brukt den siste tiden.

Husk den blå årstiden!

Hvor i terrenget boligen ligger og hva som omkranser huset, har noe å si for hvordan fargen oppfattes. Lyset og fargene på naturen rundt påvirker husfargen. Huset skal helst ikke stikke seg for mye ut i naturen, la det heller gå litt i ett med den. Er huset rett ved en skog, mye vegetasjon eller på fjellet, kan for eksempel mørke farger være mest heldig. Har du hus midt i byen og rett ved trafikkert vei, kan et hvitt hus raskt bli svart av eksos og svevestøv, noe som i lengden blir upraktisk.

Lyset i Norge forandrer seg gjennom årstidene og huset skal kle både vintermørke og sommerlys. Det nordiske vinterlyset er veldig blått. Det gjør at fasaden ser blåere ut på vinteren enn om sommeren.



RØDT: Pene rødfarger er sjeldent feil. Det er en grunn til at vi forbinder de mange røde husene i Sverige med nostalgi og hygge.

Fargen blir mer intens på fasaden

May Britt Gjøen, markeds- og designsjef hos Gjøco, mener det er mange hensyn å ta når huset skal males utvendig:

– Valg av farge og maling påvirkes av hustype, omgivelsene rundt, trender og av nasjonale og lokale tradisjoner. Fargene er et virkemiddel som kan få huset til å stikke seg frem, eller gli mer harmonisk inn i omgivelsene. En fargeprøve vil oppleves lysere og mer fargesterk når den blir malt på en større flate utendørs. Et tips er å velge en farge med mer sorthet og mindre fargestyrke enn den du ønsker. Mal prøveoppstrøk på veggen, og studer fargene til ulike tider på døgnet.

– Selv om huset ditt er din signatur utad, er det viktig at det skal passe inn i omgivelsene. Mitt inntrykk er at vi fremdeles er ganske tradisjonelle og trauste med valg av eksteriørfarger, og at trenden med sort, brunt og gråfarger utvendig holder seg, sier hun.



HERSJØBLÅ: Hvis du vurderer blått kan kanskje denne være et alternativ å ta med i vurderingen? En fin dus blåfarge som passer til alt det grønne i naturen.

Går vi mot en endring?

Tale Henningsen, fargeekspert hos Fargerike, ser en viss endring i trenden, selv om hovedtyngden fortsatt ligger i de tradisjonelle fargene:

– Vi ser en dreining mot et mer variert fargebruk. Det er foreløpig mindre fargebruk i de urbane strøkene, men dette vil nok endre seg. Vi ser at det selges mer farger. Spesielt grønne farger ser ut til å vinne terreng, Olivenlund er en populær farge.

- Nå starter en ny sesong, så det er jo ikke så mye som er solgt enda, men jeg ser er at butikkene rustet seg godt med fargelameller til våre fargebarer.

Fargene i produsentenes fargekart kan gjerne virke litt skitne og kjedelige. Dette er helt tilsiktet, fordi økt sorthet og lavere kulørthet, altså mindre farge, er nødvendige virkemidler for å få farger som fungerer godt på fasader. Et helt hus er en stor flate, så det at fargene gjøres mer «skitne» kompenserer for at de er brukt på et såpass stort element i tidvis kraftig lys.



SOMMERLYKKE: Her skinner huset om kapp med solen.

Test fargen i praksis

Ann-Charlotte Linde, nordisk fargesjef hos Nordsjö, har fargesatt tusenvis av hus gjennom årene.

– Å velge farger til fasader kan være utfordrende, det finnes et tusentalls farger å velge i. Det handler like mye om å skape harmoni med omgivelsene, som å lokke frem det unike med akkurat ditt hus. Ved hjelp av maling og farger, kan du påvirke om huset ditt oppleves klassisk og stilrent, eller mer sjarmerende og tiltalende.

– Det er viktig at man planlegger og tenker gjennom sine fargeidéer og prøver disse i praksis.

– Jeg går alltid ut fra husets arkitektur, tilstøtende bygninger og hvor huset ligger. Ofte er også en del farget gitt og må tas hensyn til, alt fra fargen på taket til vinduer som ikke skal males om og takstein. Helheten er viktig, både for huseieren og naboene, sier hun.

Hvitfarger toppet statistikken hos Nordsjö i 2022, med sort/mørke nyanser på annenplass, men før du velger det samme som «alle» andre, kan det være lurt å velge en farge du virkelig liker og som du vil sette pris på å se hver dag i flere år fremover.



TRADISJON: Hvitt har blitt en tradisjon her i Norge de siste tiårene. Lengre tilbake var det ikke så vanlig med hvite hus. Hvite hus har sine fordeler og ulemper, svertesopp synes for eksempel ekstra godt på en hvit flate.

Betatt av matt?

Linn Färnlund Jacobsen, analytiker hos Flügger sier at det der går mest i de tradisjonelle fargene:

– Beige toner beveger litt på seg. Vi ser en positiv mottakelse av nyanser som Røykksvarts. Det går fremdeles i gråfarger og sort, spesielt til funkis boliger, der er sort maling eller beis med helt matt overflate ofte brukt. Vi ser ikke interesse for så mange skarpe farger, men gjerne litt nedtonet av rødt, gult og blått, samt de tradisjonelle hvite, brune, røde og noe grønt.



HUSSTIL: Å se på huset og hvilken stil det har, kan gi en god pekepinn til hvilken farge som skal velges.

Se flere bilder i bildekarusellen.



ROSA: Hva med litt Pippi?

Hva er viktig å tenke på før huset males:

Husk å vaske huset først og så fjerne løs, gammel maling. Er overflaten skitten, festes ikke malingen så godt og du må gjøre jobben på nytt lenge før tiden. En generell anbefaling ved vask og maling utendørs er å vente til det er 5 grader eller mer gjennom døgnet. Det bør ikke være nattefrost. Det ideelle er å vente til temperaturen ligger på minst +10 grader gjennom døgnet. La treverket tørke godt før du maler. Fukt og maling er ingen god kombinasjon. Fukt og temperatur bør være stabilt gjennom hele døgnet, også etter at jobben er gjort. Treverket må være tilstrekkelig tørt. I følge malemester Roger Fridheim hos Flügger er ideelt malevær 20 grader og overskyet. Det bør ikke være høy fukt om natten, da det kan føre til duggsjolder. Bruk godt utstyr. Det sparer du penger på i lengden og resultatet blir bedre. Har du kjøpt deg et hus med fabrikkgrunnet kledning eller er det deler av fasaden som er ubehandlet, bør du gjøre en form for behandling så raskt som mulig. Treverk skal ikke stå ubehandlet eller med kun grunning lenge. Henvend deg til en butikk og få god veiledning. Det er alltid viktig å ta hensyn til produsentenes anvisninger for påføring og vedlikehold. Da får du maksimal holdbarhet, lengst mulige vedlikeholdsintervaller. Produsentens eventuelle garantier gjelder kun om anvisningene er fulgt.

Mer informasjon

- Fargerike: <http://www.fargerike.no/>
- Flügger: <https://www.flugger.no>
- Gjøco: <https://gjoco.no>
- Historisk Maling: <https://www.historiskmaling.no/>
- Nordsjö: <http://www.nordsjo.no>

IFI.no

- Pure & Original: <https://www.pure-original.com/no/>

- Teknos: <https://www.teknos.com/nb-NO/til-hus-og-hjem/>